

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'ECONOMIA I HISENDA

12618 *Reial decret 1000/2010, de 5 d'agost, sobre visat col·legial obligatori.*

La Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, inclou la reforma de la Llei 2/1974, de 13 de febrer, sobre col·legis professionals.

L'article 13 de la Llei 2/1974, de 13 de febrer, derivat de la reforma anterior, regula el contingut del visat i la responsabilitat del col·legi professional derivada de l'exercici de la seva funció de visat, i configura el visat com un instrument voluntari, encara que atorga al Govern la potestat d'establir els treballs professionals que exigeixen visat obligatori atenent la necessària existència d'una relació de causalitat directa entre el treball professional i l'afectació de la integritat física i seguretat de les persones, i a l'acreditació que el visat és el mitjà de control més proporcionat.

La Llei 25/2009, de 22 de desembre, preveu, a la disposició final tercera, una autorització al Govern perquè dicti les disposicions reglamentàries necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquesta Llei. A més, la disposició transitòria tercera de la mateixa Llei preveu que, en el termini màxim de quatre mesos des de l'entrada en vigor, el Govern ha d'aprovar un reial decret que estableixi els visats que són exigibles d'acord amb el que preveu l'article 13 de la Llei 2/1974, de 13 de febrer. Finalment, la Llei 2/1974, en la disposició final, autoritza el Govern perquè dicti les disposicions necessàries per a l'aplicació de la dita Llei.

D'acord amb l'habilitació legal que preveuen les lleis 25/2009, de 22 de desembre, i 2/1974, de 13 de febrer, i en compliment del que preveu l'article 13 de la Llei 2/1974, de 13 de febrer, s'adopta aquest Reial decret, en el qual es determinen els treballs professionals que, atès que queda acreditada la seva necessitat i proporcionalitat entre altres alternatives possibles, obligatòriament han d'obtenir el visat col·legial, com a excepció a la llibertat d'elecció del client.

En cadascun dels treballs esmentats a l'article 2 d'aquest Reial decret ha quedat acreditada la necessitat que estigui sotmès obligatòriament al visat col·legial atès que hi ha una relació de causalitat directa entre el treball professional i l'afectació de la integritat física i seguretat de les persones, i la seva proporcionalitat atès que el visat és el mitjà de control més proporcionat, tenint en compte els diferents instruments de control possibles.

En la ponderació d'aquesta necessitat i proporcionalitat, s'ha tingut present la situació actual dels mitjans de control, molt superiors als existents el 1931, moment en què es va instituir el visat col·legial com un instrument de control pels col·legis professionals per a determinades obres. Així, es disposa de professionals amb una excel·lent preparació i conscients de la seva responsabilitat; d'una millor regulació de les activitats econòmiques, en especial de les que incorporen més riscos; de normativa de seguretat en el treball o de seguretat industrial, inexistent dècades endarrere; de mercats d'assegurances desenvolupats; d'entitats que duen a terme tasques de certificació i control; d'administracions públiques que incorporen de manera creixent les noves tecnologies i més eficàcia en la seva actuació supervisora, i també d'un sistema legal i institucional de defensa del consumidor que s'ha desenvolupat en les últimes dècades. En definitiva, la qualitat dels treballs professionals té plenes garanties que, a més, s'intensifiquen amb les reformes portades a terme, per exemple, en regular que els col·legis hagin de mantenir un registre actualitzat de professionals col·legiats, accessible als usuaris, o tenir un servei d'atenció als consumidors.

El que disposa aquest Reial decret no obsta perquè pugui haver-hi altres treballs professionals que se sotmetin a visat col·legial quan així ho sol·liciti voluntàriament el client, inclosa l'Administració pública quan actuï com a tal.

D'altra banda, es pot destacar que el que preveu la Llei 25/2009, de 22 de desembre, i el que estableix aquest Reial decret que es dicta per al seu desplegament, no afecta la capacitat que tenen les administracions públiques, en exercici de la seva autonomia organitzativa i en l'àmbit de les seves competències, per decidir cas per cas per a un millor compliment de les seves funcions, establir amb els col·legis professionals o altres entitats els convenis o contractar els serveis de comprovació documental, tècnica o sobre el compliment de la normativa aplicable que considerin necessaris relatius als treballs professionals.

La norma es compon de set articles, una disposició addicional, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i tres disposicions finals. En l'articulat s'estableix l'objecte d'aquest Reial decret que és establir els treballs professionals que obligatòriament han d'obtenir el visat d'un col·legi professional, així com concretar el règim jurídic aplicable als casos de visat obligatori. L'article 2 estableix, amb caràcter exclusiu i exclouent, quins són els treballs professionals concrets que han d'obtenir obligatòriament el visat col·legial, d'acord amb els criteris de necessitat, atès que hi ha una relació de causalitat directa amb la seguretat o integritat física de les persones, i proporcionalitat, que exigeix l'article 13 de la Llei sobre col·legis professionals.

L'article 3 estableix el visat únic encara que el treball es desenvolupi en projectes parcials, mentre que l'article 4 estableix com a excepció a l'obligació de visat el cas en què el treball professional s'hagi de presentar davant l'oficina de supervisió de projectes de l'Administració pública competent. Per la seva banda, l'article 5 identifica el col·legi competent per al visat en cada cas i l'article 6 regula la manera en que s'ha d'exercir la funció de visat quan aquest és obligatori.

Finalment, l'article 7 preveu la lliure prestació de serveis dels professionals comunitaris, que, quan exerceixin a Espanya en règim de lliure prestació de serveis, han de visar els seus treballs en els mateixos casos i condicions que els espanyols.

La disposició addicional estableix que l'Administració General de l'Estat no ha de sol·licitar el visat col·legial quan actuï com a client. La disposició transitòria es refereix a les sol·licituds de visat ja presentades. La disposició derogatòria es refereix a les normes que es puguin oposar a la regulació del visat que conté el Reial decret, incloses les normes de les corporacions col·legials. Entre les disposicions finals s'inclou una previsió que la llista de treballs sotmesos a visat obligatori es pugui actualitzar per canvis que afectin la valoració de la necessitat i proporcionalitat d'aquesta exigència, amb l'informe previ de les comunitats autònomes.

En la tramitació d'aquest Reial decret han estat consultades les comunitats autònomes, els col·legis professionals, el Consell de Consumidors i Usuaris, la Comissió Nacional d'Administració Local, la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, la Junta Consultiva de Contractació Administrativa i la Comissió Nacional de la Competència.

Aquest Reial decret té caràcter bàsic en virtut de l'article 149.1.18a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència per dictar les bases del règim jurídic de les administracions públiques, atès que fa referència al visat, funció pública pròpia dels col·legis com a corporacions de dret públic, i en virtut de l'article 149.1.13a, atesa l'especial transcendència econòmica que té l'ús d'aquest instrument en el sector dels serveis professionals.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Economia i Hisenda, d'acord amb el Consell d'Estat, amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 30 de juliol de 2010,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té per objecte desplegar el que preveu l'article 13 de la Llei 2/1974, de 13 de febrer, sobre col·legis professionals, que regula el visat col·legial. En particular, estableix els treballs professionals que s'han de sotmetre a visat col·legial obligatori, en aplicació dels criteris de necessitat, atès que afecten directament la integritat física i

seguretat de les persones, i proporcionalitat, atès que el visat és el mitjà de control més proporcionat. Així mateix, concreta el règim jurídic aplicable als casos de visat obligatori.

Article 2. *Visats obligatoris.*

És obligatori obtenir el visat col·legial únicament sobre els treballs professionals següents:

a) Projecte d'execució d'edificació. A aquests efectes, s'entén per edificació el que preveu l'article 2.1 de la Llei 38/1999, de 5 de novembre, d'ordenació de l'edificació. L'obligació de visat abasta les obres que requereixin projecte d'acord amb l'article 2.2 de l'esmentada Llei.

b) Certificat de final d'obra d'edificació, que ha d'incloure la documentació que preveu l'annex II.3.3 del Reial decret 314/2006, de 17 de març, pel qual s'aprova el Codi tècnic de l'edificació. A aquests efectes, s'entén per edificació el que preveu l'article 2.1 de la Llei 38/1999, de 5 de novembre, d'ordenació de l'edificació. L'obligació de visat abasta les obres que requereixin projecte d'acord amb l'article 2.2 de l'esmentada Llei.

c) Projecte d'execució d'edificació i certificat final d'obra que, si s'escau, s'hagin d'aportar en els procediments administratius de legalització d'obres d'edificació, d'acord amb la normativa urbanística aplicable.

d) Projecte de demolició d'edificacions que no requereixi l'ús d'explosius, d'acord amb el que preveu la normativa urbanística aplicable.

e) Projecte de voladures especials que preveu l'article 151 del Reglament general de normes bàsiques de seguretat minera, aprovat pel Reial decret 863/1985, de 2 d'abril.

f) Projectes tècnics d'establiment, trasllat i modificació substancial d'una fàbrica d'explosius, previstos, respectivament, als articles 33, 34 i 35 del Reglament d'explosius, aprovat pel Reial decret 230/1998, de 16 de febrer.

g) Projectes tècnics d'instal·lació i modificació substancial de dipòsits comercials i de consum de matèries explosives, previstos, respectivament, als articles 155 i 156 del Reglament d'explosius, aprovat pel Reial decret 230/1998, de 16 de febrer.

h) Projectes d'establiment de tallers de cartutxeria i pirotècnica i de dipòsits que no hi estiguin integrats, previstos als articles 25, 29, 69, 70 i 71 del Reglament d'articles pirotècnics i cartutxeria, aprovat pel Reial decret 563/2010, de 7 de maig, pel qual s'aprova el Reglament d'articles pirotècnics i cartutxeria.

i) Projectes d'aprofitaments de recursos miners de les seccions C) i D), previstos als articles 85 i 89 del Reglament general per al règim de la mineria, aprovat pel Reial decret 2857/1978, de 25 d'agost.

Article 3. *Visat de treballs amb projectes parcials.*

Per tal de complir l'obligació que preveu l'article 2 n'hi ha prou que els treballs professionals recollits a l'esmentat article, encara que es desenvolupin o es compleixin mitjançant projectes parcials i altres documents tècnics, estiguin visats una sola vegada i per un sol col·legi professional, que ha de ser el competent en la matèria principal del treball, d'acord amb el que preveu l'article 5, sense que sigui necessari el visat parcial dels documents que en formin part.

Article 4. *Excepcions als casos de visat obligatori.*

1. Quan, en aplicació de la normativa sobre contractació pública, algun dels treballs que preveu l'article 2 sigui objecte d'informe de l'oficina de supervisió de projectes, o òrgan equivalent, de l'Administració pública competent, no és necessària l'obtenció prèvia del visat col·legial. N'hi ha prou amb aquest informe a efectes del compliment de l'obligació d'obtenció del visat col·legial.

2. Així mateix, les administracions públiques contractants poden eximir de l'obligació de visat els treballs que siguin objecte d'un contracte del sector públic que no estiguin inclosos en el supòsit de l'apartat anterior, quan a través dels seus processos de

contractació, de conformitat amb les normes que els regulen, realitzin la comprovació de la identitat i habilitació professional de l'autor del treball i de la correcció i integritat formal de la documentació del treball professional d'acord amb la normativa aplicable.

Article 5. Col·legi professional competent per visar els treballs professionals.

1. Per a l'obtenció del visat col·legial obligatori de conformitat amb el que preveu l'article 2, el professional que signa el treball s'ha d'adreçar al col·legi professional competent en la matèria principal del treball professional, que és la que exerceixi el professional responsable del conjunt del treball. Quan hi hagi diversos col·legis professionals competents en la matèria, el professional pot obtenir el visat en qualsevol dels col·legis.

A aquests efectes, s'entén que als certificats finals d'obra d'edificació esmentats a les lletres b) i c) de l'article 2 la matèria principal comprèn la direcció d'obra i la direcció d'execució d'obra, i per aquest motiu n'hi ha prou amb el visat d'un col·legi professional competent en qualsevol d'aquestes matèries.

2. Quan una organització col·legial s'estructuri en col·legis professionals d'àmbit inferior al nacional, el professional que signa el treball el visat del qual sigui obligatori pot obtenir el visat en qualsevol dels col·legis. Quan el professional sol·liciti el visat en un col·legi diferent al d'adscripció, els col·legis poden utilitzar els oportuns mecanismes de comunicació i els sistemes de cooperació administrativa que preveu la Llei 2/1974, de 13 de febrer, sobre col·legis professionals.

Article 6. Exercici de la funció de visat pels col·legis professionals.

1. La funció de visar treballs professionals, quan siguin obligatoris, l'ha d'exercir directament el col·legi professional sota la seva responsabilitat.

2. Quan un treball professional estigui sotmès a visat obligatori, aquest s'ha d'obtenir abans de presentar-lo, si s'escau, davant l'Administració pública competent. En cap cas és possible el visat posterior a aquesta presentació.

3. Únicament es pot denegar el visat obligatori per raó de no estar col·legiat quan, d'acord amb el que preveu l'article 3.2 de la Llei 2/1974, de 13 de febrer, sobre col·legis professionals, la col·legiació sigui obligatòria per a la realització d'aquest treball professional.

Article 7. Lliure prestació de serveis de professionals comunitaris.

1. Els professionals establerts en qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea han de visar els seus treballs professionals, quan prestin serveis a Espanya en règim de lliure prestació sense establiment, en els mateixos termes que els professionals espanyols, d'acord amb el que preveu aquest Reial decret.

2. Quan la realització del treball professional estigui sotmesa a visat obligatori, n'hi ha prou, als efectes d'acreditació de la identitat i habilitació de l'autor del treball que ha de realitzar el col·legi per visar, amb la comunicació que el professional hagi realitzat amb motiu del seu desplaçament, d'acord amb el que preveu la normativa sobre reconeixement de qualificacions professionals.

Disposició addicional única. Regla aplicable a l'Administració General de l'Estat sobre visats no obligatoris.

Per als treballs professionals diferents dels que preveu l'article 2 que formin part de l'objecte d'un contracte amb l'Administració General de l'Estat, els seus òrgans de contractació no han d'exigir el visat col·legial. No obstant això, per acord de Consell de Ministres es poden preveure excepcions a aquesta regla per raons degudament justificades, d'acord amb els principis de necessitat i proporcionalitat.

Disposició transitòria única. *Visats sol·licitats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.*

Els treballs professionals per als quals, abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, s'hagi presentat formalment la sol·licitud de visat davant el col·legi professional competent, es regeixen per la normativa vigent en el moment de presentació de l'esmentada sol·licitud.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queden derogades totes les disposicions incloses en normes del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret i, en particular, les que estableixin, de qualsevol manera, l'exigència d'un visat col·legial obligatori sobre treballs professionals diferents dels inclosos a l'article 2 d'aquest Reial decret.

2. Així mateix, queden derogades les disposicions relatives al visat incloses en els estatuts de corporacions col·legials i altres normes internes col·legials en el que s'oposin al que disposa aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara dels articles 149.1.18a i 149.1.13a de la Constitució, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva per dictar les bases del règim jurídic de les administracions públiques i per establir les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

Disposició final segona. *Estudi sobre la vigència de la necessitat i proporcionalitat de les exigències de visat col·legial obligatori.*

El Ministeri d'Economia i Hisenda ha de presentar a la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, abans que es compleixin els tres anys d'entrada en vigor d'aquest Reial decret, un estudi sobre la conveniència d'actualitzar la relació de treballs professionals sotmesos a visat obligatori que conté l'article 2. Per a això, ha de valorar si s'han produït canvis en les circumstàncies tècniques i organitzatives que aconsellin modificar l'apreciació de la concurrència dels criteris legals de necessitat i proporcionalitat. Per realitzar aquesta valoració ha de comptar amb la col·laboració dels ministeris competents en les matèries corresponents i ha de consultar preceptivament les comunitats autònomes, que poden realitzar totes les aportacions i els suggeriments que considerin oportunes. Així mateix, ha de demanar les consideracions que puguin realitzar els col·legis professionals.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor el dia 1 d'octubre de 2010.

Madrid, 5 d'agost de 2010.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta segona del Govern
i ministra d'Economia i Hisenda,
ELENA SALGADO MÉNDEZ